Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	42C/358/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5116228258
Dátum vydania rozhodnutia:	11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Kráľová
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2018:5116228258.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Kráľovou, v právnej veci žalobcov v rade X/: I. Y., M.. D., T..XX.XX.XXXX, U. H. XXX XX H.Á. XXX, Š. B. G., v rade X/: H. G., M.. D., T..XX.XX.XXXX, U. H. M. XXX, Š. B. G., v rade X/: N. D., T..XX.XX.XXXX, F..XX.XX.XXXX, T. H. XXX XX U. XXXX, v M. X/: Y. D., T..XX.XX.XXXX, F..XX.XX.XXXX, T. H. XXX XX U., C. H. XXXX/XX, všetci právne zastúpení ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455 proti žalovaným v rade X/: U. Q., T..XX.XX.XXXX, U. H. R. Š. XXX, U., Š. B. G., právne zastúpený FORTITUDINE, s.r.o. Advokátska kancelária, so sídlom Čukáraboň 7332/2A, 929 01 Dunajská Streda, IČO: 47 257 067, v rade 2/: Y., Z..G.. D. V. K., G. G. Š.U. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Baltazár Mucska, advokát so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, o zaplatenie sumy 82.351,79 EUR s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

Súd konanie vo vzťahu k žalobcovi v rade 3/ a 4/ z a s t a v u j e.

Žalobcom v rade 3/ a 4/ sa právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyni v rade 1/ 15.000,- EUR a žalobkyni v rade 2/ 15.000,- EUR, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného žalovaného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

Žalovaný v rade 1/ je povinný zaplatiť žalobkyni v rade 1/ a 2/ sumu vo výške 2.351,79 EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamieta.

Žalobkyne v rade 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 52,78 %.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobným návrhom doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 07.11.2016 sa žalobcovia v rade 1/ až 4/ domáhali od žalovaného v rade 1/ náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 20.000,- EUR žalobkyni v rade 1/, vo výške 20.000,- EUR žalobkyni v rade 2/, vo výške 20.000,- EUR žalobcovi v rade 3/, vo výške 20.000,- EUR žalobcovi v rade 4/ a náhrady nákladov spojených s pohrebom vo výške 2.351,79 EUR žalobkyni v rade 1/ a 2/ a zároveň žiadali náhradu trov konania.
2. Žalobcovia svoj žalobný návrh skutkovo odôvodnili tým, že žalovaný v rade 1/ dňa 07.11.2014 viedol osobné motorové vozidlo zn. D. U., J..Č.. G.-XXXDI v obci U., Č. H. C., okres Ž., kde z dôvodu nevenovania sa plne vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, narazil pravou prednou časťou vozidla do pravej časti tela chodkyne Y. D., T..XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. XXX, ktorá prechádzala cez vozovku z ľavej strany na pravú z pohľadu prichádzajúceho vozidla priamo po prechode pre chodcov,

pričom následkom nárazu utrpela také zranenia, ktorým dňa XX.XX.XXXX vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Ž. podľahla. Žalovaný v rade 1/ svojím konaním porušil ust. § 4 ods. 2 písm. c) a f) zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách. Žalovaný v rade 1/ svojím konaním inému z nedbanlivosti spôsobil smrť, závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) TZ, začo bol v trestnom konaní vedenom pred OS Ž. pod sp. zn. XXT/X/XXXX rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.02.2016 uznaným za vinného pre prečin usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) TZ s poukazom na § 138 písm. h) TZ a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmienečným odkladom na 2 roky a bol mu uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu v trvaní 24 mesiacov. Žalobcovia si od žalovaného predmetnou žalobou uplatňovali z titulu nemajetkovej ujmy zaplatenie sumy v celkovej výške 80.000,- EUR, a to pre každého zo žalobcov v sume 20.000,- EUR v súlade s ust. § 11, § 13 ods. 1 až 3 OZ, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 19 ods. 2 Ústavy SR. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ žiadali od žalovaného v rade 1/ nahradiť majetkovú ujmu z titulu náhrady škody - z titulu náhrady nákladov spojených s pohrebom vo výške 2.351,79 EUR v zmysle § 449 ods. 2, 3 OZ. Žalobcovia v podanej žalobe ďalej uviedli, že v dôsledku predmetnej dopravnej nehody došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, čím bola narušená celistvosť ich rodiny a závažným spôsobom zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné. Strata jedného z členov rodiny je neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých príslušníkov rodiny. Spôsobenie náhlej a tragickej smrti Y. D., matky žalobcov bolo pre nich neodstrániteľným zásahom do ich osobnostných práv. Vzťahy medzi nebohou Y. D. a žalobcami boli silné a intenzívne, pravidelne sa stretávali a jej smrť ich hlboko zasiahla. Žalobcovia tvorili s nebohou Y. D. fungujúce rodinné spoločenstvo, s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. V dôsledku neočakávanej smrti prežívajú pocity smútku a zúfalstva zo straty milovanej osoby. Stratili možnosť ďalej s ňou udržiavať a pestovať rodinné vzťahy a od jej smrti sú ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov z jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Protiprávnym konaním žalovaného v rade 1/ došlo k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských vzťahov, tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov. Vzniknutá trauma je z ich života fakticky neodstrániteľná. Právo žalobcov na ich rodinný a súkromný život bolo dotknuté závažným spôsobom, pričom vzhľadom na charakter zásahu je vylúčené domáhať sa morálneho zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 a žalobcovia mali zato, že je dôvodne domáhať sa zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nepochybne žiadna priznaná sumy, nenahradí žalobcom matku, no môže zmierniť následky vzniknutej nemajetkovej ujmy. Žalobcovia poukázali na to, že v zmysle § 13 ods. 2 OZ právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Porušením dopravných predpisov zo strany žalovaného v rade 1/ došlo k tomu, žalobcovia zo dňa na deň, náhle, šokujúco a nepredvídateľne prišli o najdôležitejšiu osobu svojho života, svoju matku. Žalobcovia preto považujú za primerané požadovať finančnú náhradu na zmiernenie majetkovej ujmy, ktorá im bola konaním žalovaného v rade 1/ spôsobená. Žalobcovia citovali ust. § 449 ods. 2 a 3 OZ v súvislosti s náhradou nákladov spojených s pohrebom. Súdna prax dospela k záverom ohľadom primeranosti vynaložených nákladov pohrebu, medzi ktoré vedľa nákladov účtovaných pohrebným ústavom, náhrobných poplatkov, cestovných výdavkov a nákladov na smútočné ošatenie patria tiež náklady na zriadenie pomníka alebo dosky a náklady na úpravu hrobu. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ spoločne uhradili náklady spojené s pohrebom poškodenej vo výške 4.966,53 EUR, časť týchto nákladov vo výške 2.625,74 EUR im bola uhradená z povinného zmluvného poistenia žalovaného v rade 1/, a to pripísaním sumy 2.625,74 EUR na účet právneho zástupcu dňa 26.10.2015. Zvyšná časť nároku vo výške 2.351,79 EUR však žalobkyni v rade 1/ a 2/ uhradená doposiaľ nebola. Žalobcovia mali zato, že žalobkyniam v rade 1/ a 2/ preukázateľne vznikla majetková ujma, škoda, prejavujúca sa v ich finančnej sfére znížením majetku o sumu 2.351,79 EUR v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného v rade 1/. Žalobcovia špecifikovali výdavky súvisiace s pohrebom nasledovne: náklady za pohrebné služby vo výške 939,28 EUR, náklady za pomník vo výške 3.0008,- EUR, náklady za výkop hrobu vo výške 56,43 EUR, náklady za oblečenie a doplnky vo výške 50,04 EUR, náklady na kar vo výške 701,40 EUR, náklady za smútočnú kyticu vo výške 9,- EUR, náklady za vence vo výške 61,- EUR, náklady za ďalšie výdavky s pohrebom vo výške 152,38 EUR, celkom spolu vo výške 4.977,53 EUR. Žalobcovia ďalej citovali ust. § 420 OZ, § 427 ods. 1 OZ, § 11 OZ, § 13 ods. 1 až 3 OZ, § 449 ods. 2 OZ a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR. Žalobcovia sa podaným

žalobným návrhom domáhali určenia, že žalovaný v rade 1/ zasiahol do ich osobnostných práv, do ich práva na súkromie a rodinný život a tiež uloženia povinnosti zaplatiť im nemajetkovú ujmu vo výške 80.000,- EUR a majetkovú ujmu vo výške 2.351,79 EUR.

3. Podaním zo dňa 28.11.2016, doručeným súdu dňa 30.11.2016 spoločnosť Y. C.Z., Z..G.. D. V. K., G. G. Š. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX oznámila vstup intervenienta do konania na strane žalovaného a zaslala súdu vyjadrenie vo veci, v ktorom uviedla, že žalovaný v rade 1/ bol poistený u spoločnosti Y. C., Z..G.. D. V. K. v zmysle poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX, pre poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Spoločnosť Y. C., Z..G.. D. V. K. mala zato, že nie je pasívne vecne legitimovaná, nakoľko v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisťovňa nemá povinnosť nahradiť poškodenému nemajetkovú ujmu. Toto tvrdenie podporuje aj rozsudok NS SR zo dňa 31.03.2016 vo veci vednej pod sp. zn. XCdo/XXX/XXXX. Nakoľko však táto otázka nie je doteraz v rozhodovacej praxi súdov SR jednoznačne ustálená, spoločnosť Y. C.Ť., Z..G.. D. V. K. mala z dôvodu právnej istoty právny záujem vstúpiť do konania ako intervenient na strane žalovaného, nakoľko podľa výsledku súdneho konania jej môžu vzniknúť nové práva, resp. povinnosti vo vzťahu k likvidácii poistnej udalosti, aj vzhľadom ku majetkovej škode spôsobenej pohrebom. Spoločnosť ďalej uviedla, že pokiaľ ide o eurokonformný výklad, je toho názoru, že nie je možné opierať vecnú legitimáciu intervenienta o rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 vo veci X.-XX/XX. Citovala právnu vetu predmetného rozhodnutia, pričom poukázala najmä na to, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Podľa právneho názoru intervenienta slovenská právna úprava nezahŕňa právo na ochranu osobnosti a z nej vyplývajúci nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pri porušení tohto práva pod náhradu škody, ktorú je možné uplatniť z povinného zmluvného poistenia. J. vo svojom rozsudku správne určil, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. To znamená, že právom uplatniteľným v konkrétnom prípade, ktorý riešil J. bolo právo české, ktoré upravuje jednorazové odškodnenie v prípade usmrtenia ako náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu. Uvedené však nie je možné aplikovať v predmetnom konaní, nakoľko slovenská právna úprava pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu, teda ujmu, ktorú je povinná uhradiť osoba, ktorá zásah do osobnostných práv spôsobila, ak iný spôsob nápravy nie je možný, naopak tieto pojmy striktne odlišuje. V zmysle § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP „.... má poistený z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. “ V prípade usmrtenia poškodeného majú rodinní príslušníci poškodeného nárok na náhradu nákladov na výživu a nákladov spojených s pohrebom, a to vychádzajúc z ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom a účinnom znení. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 vyššie citovaného zákona, a preto žalobcovia nemajú nárok vymáhať túto náhradu od intervenienta, a to ani po vydaní rozhodnutia J. X.-XX/XXXX, nakoľko uvedené rozhodnutie je záväzné len inter partes a vzhľadom na odlišné rozhodné právo, ktoré je aplikovateľné v danej veci, ho nemožno použiť ako argumentáciu v tejto prejednávanej veci. Zároveň poukázala na skutočnosť, že ESD nevyslovil nesprávnu implementáciu tzv. motorových smerníc do právneho poriadku Slovenskej republiky am rozpor § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP so smernicou, nariadením či ustanovením európskej legislatívy, naopak ako už bolo spomenuté vyššie v zmysle konštantnej judikatúry ESD stanovenie rozsahu poistenia je úlohou členských štátov Európskej únie, preto sa v rozhodnutí ESD X.-XX/XX uvádza, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Podľa informácií intervenienta nie je nemajetková ujma predmetom povinného zmluvného poistenia ani v Rakúskej republike, či v Spolkovej republike Nemecko, a preto nie je právna úprava v slovenskom práve v rámci Európskej únie ojedinelá. Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že právny poriadok Európskej únie nerieši náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd a ani ju riešiť nemôže, pretože rozsah poistenia spadá v zmysle nakladateľských dokumentov Európskej únie do právomoci národných štátov. Harmonizácia v rámci Európskej únie sa týka iba poistného krytia v rámci povinného zmluvného poistenia, mimo harmonizácie je spôsob a rozsah náhrady škody, ktoré upravuje národné zákonodarstvo v rámci svojej právomoci. ESD vo výroku svojho rozsudku uviedol, že povinné zmluvné

poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP, že toto ustanovenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba škodu na zdraví a náklady pri usmrtení, pričom škodu na zdraví a nemajetkovú ujmu Občiansky zákonník jasne od seba odlišuje (§13 ods. 2 až 16 Občianskeho zákonníka na jednej strane a § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka na strane druhej). ESD v rámci výkonu svojej právomoci nekonštatoval v citovanom rozsudku, že ustanovenie § 4 ods, 2 písm. a) Zákona o PZP sú v rozpore s únijným právom. Zároveň poukázal na skutočnosť, že súkromné právo členského štátu Európskej únie, pokiaľ sa neprieči právu Európskej únie, je oprávnený vykladať iba národný súd, ktorý musí vychádzať z platného právneho stavu zakotveného v Zákone o PZP a v Občianskom zákonníku, pričom nemajetková ujma nie je totožná so škodou ako to vyplýva i z vyššie uvedeného. Intervenient mal zato, že v danom prípade poistenie kryje len náhradu škody, pretože každý má predchádzať vzniku škody a pri spôsobení smrti človeka motorovým vozidlom vždy dochádza k porušeniu určitých právnych noriem konkrétnou osobou, v danom prípade žalovaným v 1/rade. Z uvedeného dôvodu je možné konštatovať, že určitá konkrétna osoba zasiahne do osobnostných práv inej osoby, ktorých porušenie je dôvodom na priznanie nemajetkovej ujmy, pričom tento zásah a teda i zodpovednosť zaň, podľa jeho názoru, nie je možné preniesť na iný tretí subjekt, a to ani v prípade, ak ide o poisťovateľa zodpovedného subjektu, ak nemajetková ujma nie je výslovne predmetom poistenia. Mal za to, že zásah do osobnostných práv a jeho odškodnenie vo finančnej rovine je výslovne viazaný na konkrétny zásah, a teda konkrétnu osobu, ktorá zásah vyvolala a konkrétneho poškodeného a musí byť objektívne stanovená vzhľadom na zásah do osobnostných práv. Intervenient teda vo výklade a právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu zastáva i po vydaní rozhodnutia J. X.-XX/XX právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal hlavne na rozhodnutia NS SR ako najvyššej súdnej autority v teritoriálnom priestore SR, a to na rozhodnutie NS SR zo dňa 20.04.2011, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX a Rozsudok NS SR zo dňa 31.03.2016, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, ktorom Najvyšší súd jasne vyslovil, že „keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.“ So zreteľom na uvedené zákonné ustanovenia nemožno dospieť k inému záveru. ako k tomu, že povinným Zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle §13 Občianskeho zákonníka. “ Najvyšší súd Slovenskej republiky ako najvyššia súdna autorita v podmienkach Slovenskej republiky teda opakovane vyslovil názor, že nemajetková ujma ako taká nie je krytá ustanovením § 4 ods. 2 Zákona o PZP. Ďalej poukázal na stanovisko I. G. zo dňa 31.05.2016, ako oficiálne stanovisko SR k problematike krytia nemajetkovej ujmy zákonom o PZP: „I. G. zastáva právny názor, ktorý bol prezentovaný už počas súdneho konania vo veci R. a to, že slovenská právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti a právom na náhradu škody. Podľa názoru Slovenskej republiky ide o dve samostatné práva s rôznym predmetom a režimom ochrany. Preto podľa platnej slovenskej právnej úpravy možno náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv uplatňovať len mimo rámca inštitútu zodpovednosti za škodu. Tento princíp nespochybnilo ani rozhodnutie J. vo veci R.. Dotknutá smernica nikdy nemala ani nemohla mať ambíciu riešiť, čo je obsahom náhrady škody (vecnej či na zdraví) v jednotlivých členských krajinách, keďže toto spadá do výhradnej kompetencie členských krajín. Preto môže byť v jednotlivých rôzny rozsah škody na zdraví, napr. v ČR aj jednorazové odškodnenie v stanovenej sume pre pozostalých. V SR takýto typ odškodnenia zatiaľ nie je v civilnom práve zavedený. Ak chceme chrániť záujmy pozostalých, a to nie len pri dopravných nehodách, bolo by vhodné zaviesť podobný inštitút aj do slovenského civilného práva, avšak to je mimo pôsobnosť I. G.. Záverom intervenient uviedol, že existujú rozhodnutia najvyššieho súdu SR, ktoré jasne deklarujú, že finančné plnenia, ktoré vyplývajú z nárokov na ochranu osobnosti nie sú kryté zákonom a tieto rozhodnutia najvyššieho súdu by mali byť záväzné pri rozhodovaní súdov nižšej inštancie.“ Ďalej intervenient poukázal nato, že nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (napr. Smernica XXXX/XXX/ES, ktorá predstavuje kodifikované znenie tzv. motorových smerníc - čl. 3 „každý

členský štát prijme v súlade s článkom 5 všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je krytá poistením“, názov kapitoly 4; „náhrada škody spôsobenej neidentifikovaným vozidlom alebo vozidlom, ktoré nemalo splnené povinné poistenie uvedené v článku 3“, článok 18:„ členské štáty zabezpečia, aby poškodené strany pri nehodách spôsobených vozidlom krytým poistením ... požívali priame právo na konanie voči poisťovacej spoločnosti kryjúcej zodpovednú osobu voči zodpovednosti za škodu“, názov článku 22: „postup pri náhrade škody“, čl. 22 „poisťovňa osoby, ktorá spôsobila nehodu alebo jej likvidačný zástupca predložia odôvodnený návrh na náhradu škody v prípadoch, kedy zodpovednosť nie je sporná a škody sú vyčíslené“ čl. 24 ods. 2, „orgán pre náhradu škody, ktorý odškodnil poškodenú osobu v členskom štáte jej bydliska, je oprávnený požadovať úhradu sumy, ktorú vyplatil ako náhradu škody od orgánu pre náhradu škody v členskom štáte prevádzkarne poisťovne, ktorá uzavrela poistnú zmluvu“ etc. Z uvedeného je zrejmé, že smernice sa zaoberajú poistením zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu. Ak teda smernice stanovujú, že treba odškodniť „ujmy na zdraví“ považovala za potrebné tento výraz vnímať v celkovom kontexte smerníc tak, že aj tento pojem predstavuje nároky pri poškodení zdravia v rámci vzniku zodpovednosti za škodu a nie nároky priznávané z iného titulu než je vznik zodpovednosti za škodu. V súvislosti s pojmom „ujma na zdraví“ tiež poukázala na to, že český preklad hovorí z hľadiska právnej terminológie ešte presnejšie o „škodách na zdraví“ (používa sa slovné spojenie ‚jakákoliv vecná škoda nebo škoda na zdraví“ - český preklad Smernice XXXX/XXX/ES, článok 3). Anglický výraz „personal injury“ použitý v smerniciach sa dá preložiť aj ako „poškodenia zdravia“ resp. „škoda na zdraví“, čo je podľa jej názoru výstižnejší preklad. Smernice teda nestanovujú konkrétne to, akým spôsobom a akými konkrétnymi nárokmi si má členský štát vymedziť rozsah náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a teda nepopierajú právo členského štátu upraviť jednotlivé nároky z titulu zodpovednosti za škodu, vrátane škody na zdraví. Je teda na členskom štáte aj to, akými princípmi sa riadi odškodnenie zásahu do zdravia človeka. Podľa vnútroštátnej úpravy v Slovenskej republike sa škoda na zdraví alebo pri usmrtení odškodňuje nárokmi uvedenými v § 444 až 449 Občianskeho zákonníka, pričom iné nároky už nie sú nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví resp. pri usmrtení (teda ani náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka nie je nárokom z titulu škody na zdraví). V uvedenom kontexte je potrebné vnímať aj rozhodnutie J. X.-XX/XX, ktorý rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. SLOVENSKÉ OBČIANSKE PRÁVO NESUBSUMUTE NEMAJETKOVÚ UJMU POD ROZSAH POISTNÉHO KRYTIA ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU - čo bolo v konečnom dôsledku potvrdené i justičnou praxou, ktorá jednoznačne deklaruje, že v danom prípade nejde o náhradu škody. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Zákonom o PZP, do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. Ak by obsahom smerníc malo byť skutočne to, že povinné poistenie pokrýva aj nároky z neoprávnených zásahov do osobnosti človeka, potom by to bolo možné vyjadriť jednoznačným spôsobom legislatívne v texte zákona a keďže Zákon o PZP napriek deklarovanej aproximácii smerníc takéto nároky neuvádza a nijako výslovne nespomína, mala za to, že ani Slovenská republika ako členský štát nevníma predmetné smernice tak, že predmetom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je i nemajetková ujma. Podľa vyjadrenia poisťovne, poisťovňa a ani súd nemá dôvod ani oprávnenie konštatovať nesprávne transponovanie uvádzaných smerníc Slovenskou republikou a teda nedostatočnú aproximáciu práva. Je možné konštatovať, že v prípade ak sa určitá osoba domnieva, že transpozícia smernice nebola korektná a tým jej vznikla škoda, má možnosť obrátiť sa na súd s návrhom na náhradu škody od štátu, ktorý nekorektne transponoval smernicu. Poisťovňa ďalej zdôraznila, že nielen z názvu Zákona o PZP, ale aj z jeho celého obsahu vyplýva, že predmetné povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody“ (podotkla, že uvedené by malo dopad aj na kalkuláciu poistného a celý trh s povinným zmluvným poistením). Predmetom poistného krytia nie je nemajetková ujma, čo svojím potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom uvedené nezmenilo ani rozhodnutie J. X.-XX/XX. Motorové smernice o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla upravujú poistné krytie v rámci povinného zmluvného poistenia, pričom spôsob a rozsah náhrady škody upravuje vnútroštátne právo, ktoré nezaraďuje nemajetkovú ujmu

pod rozsah poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uvedené potvrdil vo svojom rozhodnutí i J. X., tým že rozhodol, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Pokiaľ ide o nárok žalobcov na zaplatenie výdavkov v súvislosti s pohrebom, žalobcom už boli uhradené náklady vo výške 4.966,53,- EUR. Poisťovňa uviedla, že neuznáva však nárok žalobcov na vyplatenie sumy vo výške 2.351,79,- EUR. Poisťovňa má v zmysle zákona o PZP povinnosť uhradiť „preukázané nároky“, pričom zo žaloby nevyplýva, začo boli uhradené pokladničné doklady, a taktiež poukázala aj nato, že faktúry, na ktoré poukazujú žalobcovia, nie sú spôsobilé preukázať majetkovú ujmu na strane žalobcov, nakoľko samotným vystavením faktúry žalobcom ešte žiadna škoda nevznikla. Vznik škody by žalobcovia preukázali až dokladom o zaplatení predmetných faktúr. V zmysle vyššie uvedeného žiadala konajúci súd, aby žalobu ako nedôvodnú zamietol a intervenientovi priznal nárok na náhradu trov konania.

4. Podaním zo dňa 20.01.2017, doručeným súdu dňa 27.01.2017 žalobcovia doplnili žalobu o špecifikáciu sumy požadovanú žalobcami, v ktorom uviedli, že žalobcovia v rade 1/ až 4/ sú deťmi usmrtenej Y. D.. Sumu 80.000,- EUR si žalobcovia uplatňovali z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená zásahom do ich osobnosti usmrtením blízkej osoby (matky) v príčinnej súvislosti s trestným činom žalovaného a ktorá by mala kompenzovať stratu, ktorú žalobcovia v súvislosti s úmrtím Y. D. pociťujú. V prípade žalobcov došlo k zásahu do ich osobnostných práv v súvislosti so smrťou ich matky, čím bola narušená celistvosť rodiny, a teda bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. V uvedenom súdnom konaní nemožno predložiť žiaden konkrétny posudok, prípadne označiť predpis, ktorý by určil hodnotu ľudského života, prípadne vyčíslil výšku finančnej náhrady, ktorá pozostalým bude kompenzovať zásah do ich osobnostných práv, ktorý im v dôsledku straty najbližšieho rodinného príslušníka vznikol. Originalitu práva pozostalých domáhať sa na súde ochrany pred neoprávneným zásahom do ich osobnosti potvrdzuje aj rozhodnutie NS SR sp. zn. XCdo XX/XXXX. Zo strany žalovaného došlo nepochybne k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov na ich rodinný a súkromný život. V takomto prípade nie je morálna satisfakcia postačujúca, a preto sa domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Keďže právna úprava nestanovuje výšku nemajetkovej ujmy priznávanej pozostalým, pri jej určovaní vychádzali z ustálenej súdnej praxe, kde výška nemajetkovej ujmy priznávaná pozostalým je určovaná individuálne, podľa okolností konkrétneho prípadu a v priemere sa pohybuje okolo sumy 20.000,- EUR. Poukázali na rozhodnutie najvyšších súdnych autorít vo vzťahu k výške priznávanej nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch: rozsudok KS v Ž. zo dňa 12.09.2013, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok KS v U. zo dňa 07.07.2015, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok KS v U. zo dňa 26.02.2013, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok KS v T. zo dňa 15.01.2015, sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok KS v H. H. zo dňa 15.05.2013, sp. zn. XXCo/XXX/XXXX a rozsudok T. G. zo dňa 26.09.2013, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX. V zmysle uvedeného navrhli, aby súd na pojednávaní vypočul žalobcov, ktorí sa vyjadria k miere zásahu do ich osobného a rodinného života, ktorú pociťujú, ku okolnostiam, ktoré sa v dôsledku smrti matky zmenili a prejavujú v ich rodinnom živote, individuálne posúdil okolnosti konkrétneho prípadu a mieru zásahu, ktorú žalobcovia pociťujú smrťou svojej matky a priznal im tak primeranú finančnú náhradu z titulu nemajetkovej ujmy spôsobenej v dôsledku trestného činu žalovaného.

5. Súd uznesením č.k. 42C/358/2016-44 zo dňa 28.02.2017 pripustil, aby do konania vstúpil intervenient na strane žalovaného, a to Y. C., Z..G.. D. V. K., G. G. Š. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, právne zastúpený JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava.

6. Podaním zo dňa 19.04.2017, doručeným súdu dňa 20.04.2017 žalobcovia podali v zmysle § 79 CSP návrh na pristúpenie účastníka do konania a zároveň v zmysle § 139 návrh na zmenu žaloby jej rozšírením. Súd uznesením č.k. 42C/358/2016-60 zo dňa 08.12.2017 pripustil pristúpenie obchodnej spoločnosti Y. C., Z..G.. D. V. K., G. G. Š. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, ktorá mala doposiaľ postavenie intervenienta na strane žalovaného, a to ako žalovaného v rade 2/ a zároveň pripustil zmenu žaloby v znení: „Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v rade 1/ sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v rade 2/ sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v rade 3/ sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní

v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v rade 4/ sumu vo výške 20.000,- EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný v rade 1/ je povinný zaplatiť žalobkyni v rade 1/ a 2/ sumu vo výške 2.351,79 EUR do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcom v rade 1/ až 4/ trovy konania tak ako budú vyčíslené, a to na účet právneho zástupcu žalobcov v rade 1/ až 4/.“

7. Podaním zo dňa 24.04.2017, doručeným dňa 28.04.2017 žalovaný v rade 1/ zaslal súdu vyjadrenie k predmetnej žalobe, v ktorom uviedol, že povinné zmluvné poistenie (ďalej len ako PZP), ako je obsahom zákonného predpisu č. 381/2001 Z.z. je nástrojom na ochranu oprávnených nárokov poškodených pred nežiaducimi následkami prevádzky motorových vozidiel, ako aj nástrojom na ochranu škodcov pre neprimeraným rizikom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Účel zákonných ustanovení o PZP je pritom vymedzený sekundárnym právom EÚ, najmä článkom 3 ods. 1 smernice M. XX/XXX/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článkom 1 ods. 1 a 2 smernice Rady XX/X/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Uvedené smernice Rady, ako nástroj komunitárneho práva, majú v zmysle rozhodovacej činnosti J. tzv. nepriamu záväznosť, čo znamená, že súd je povinný pri uplatnení vnútroštátneho práva a najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej s cieľom vykonania požiadaviek smernice vykladať vnútroštátne právo v maximálnej možnej miere vo svetle znenia a účelu predmetnej smernice na dosiahnutie smernicou sledovaného cieľa (rozsudky z 23.10.2003, Z.-G. Z. Z. H., X.-XXX/XX, F.. G. V.-XXXXX, H. XX Z. F. XX.XX.XXXX, C. Z. V., X.-XXX/XX Z. X.-XXX/XX, F.. G. V.-XXXX, H. XXX). Žalovaný mal preto za to, že zákon č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať vo svetle znenia a účelu smerníc komunitárneho práva, na realizáciu ktorých bol do vnútroštátneho poriadku SR zaradený. Na účely realizácie účelov cit. smerníc totiž nebol do vnútroštátneho poriadku prijatý Občiansky zákonník, ale zákon o PZP, a preto treba primárne „eurokonformne“ vykladať práve zákon o PZP. Vzhľadom na vyššie uvedené mal za to, že do rozsahu krytia PZP, ako ho vymedzuje zákon o PZP v § 4 ods. 2, je možné prostredníctvom výkladu textu zákona, zahrnúť aj nemajetkovú ujmu a súdy sú tak podľa hore uvedených rozhodnutí J. povinné pri uplatnení vnútroštátneho práva a najmä ustanovení právnej úpravy osobitne prijatej s cieľom vykonania požiadaviek smernice vykladať vnútroštátne právo v maximálne možnej miere vo svetle znenia a účelu predmetnej smernice na dosiahnutie smernicou sledovaného cieľa. V prejednávanej veci to znamená, že súdy sú zákon o PZP povinné vykladať „eurokonformne“, t.j. spôsobom, že predmetom krytia PZP je aj nemajetková ujma, ktorá je predmetom sporu. Na doplnenie zároveň poukázal na rozhodnutia v obdobných veciach, v ktorých si súdy osvojili obdobný právny názor, a to napr. rozsudok OS T. zo dňa 09.04.2014 sp. zn. XC/XXX/XXXX, rozsudok KS v T. zo dňa 28.05.2015 sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok OS U. zo dňa 24.11.2015 sp. zn. XC/XX/XXXX, uznesenie KS v Y. zo dňa 02.11.2015 sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok OS T. zo dňa 27.04.2016 sp. zn. XXC/XXXX/XXXX. Žalovanému je známe rozhodnutie NS SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 31.03.2016, avšak v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že rozhodovacia prax viacerých súdov sa od právneho názoru NS SR odkláňa, pričom tieto konštatovali pasívnu vecnú legitimáciu poisťovateľov, a teda právo poisteného, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, ktoré zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalovaný poukázal na uznesenie KS D. T. zo dňa 30.03.2016 sp. zn. XCo/XXX/XXXX, rozsudok KS v U. zo dňa 29.06.2016 sp. zn. XXCo/XXX/XXXX a rozsudok KS v C. zo dňa 31.03.2016 sp. zn. XXCo/XX/XXXX, pričom poukázal najmä na tú skutočnosť, že všetky tieto rozhodnutia boli vydané až po vydaní rozsudku T. G. zo dňa 31.03.2016 sp. zn. Xcdo/XXX/XXXX. Žalovaný nárok žalobcov na zaplatenie výdavkov spojených v súvislosti s pohrebom vo výške 2.351,79 EUR považoval za uspokojený a to s poukazom na čl. 3 oznámenia o vstupe intervenienta a vyjadrenia vo veci zo dňa 28.11.2016, ktoré bolo doručené súdu dňa 30.11.2016. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby súd žalobu v časti o zaplatenie majetkovej ujmy z titulu výdavkov spojených v súvislosti s pohrebom vo výške 2.351,79 EUR zamietol a zaviazal intervenienta zaplatiť každému žalobcovi nemajetkovú ujmu a náhradu trov právneho zastúpenia.

8. Podaním zo dňa 14.12.2017, doručeným súdu dňa 19.12.2017 zaslal žalovaný v rade 2/ vyjadrenie, v ktorom poukázal na skutočnosť, že petit žaloby v takom znení v akom je uplatňovaný nárok v konaní je nevykonateľný, pretože žalovaný v rade 1/ a žalovaný v rade 2/ sú pasívne legitimovaní na základe úplne iných skutočnosti, nakoľko v prípade žalovaného v rade 1/ ide priamo o škodcu a žalovaný v rade 2/ je poisťovateľom, z čoho vyplýva, že netvoria procesné spoločenstvo tak, aby mohli byť na plnenie

zaviazaní spoločne a nerozdielne. Ďalej uviedol, že majú zato, že celá návrh žalobcov v tomto konaní je nedôvodný. Žalobcovia si v predmetnom konaní uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom nato, že zásahu do osobnostných práv došlo najneskôr dňa 08.11.2014, pričom nárok bol voči žalovanému uplatnený až dňa 08.12.2017, teda viac ako 3 roky po škodovej udalosti, a teda po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty. Premlčacia lehota začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Nakoľko k zásahu do osobnostných práv došlo najneskôr dňa 08.11.2014 - žalobcovia si mohli prvýkrát uplatniť svoj nárok dňa 09.11.2014. Citoval ust. § 101 OZ a uznesenie NS SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 17.02.2011. Ďalej poukázal aj na tú skutočnosť, že ak by sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcov, že nemajetková ujma je krytá poistením v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. nakoľko sa jedná o škodu, pričom samotní žalobcovia hovoria v žalobe o náhrade škody, v takom prípade by pri uplatňovaní nárokov z predmetnej škodovej udalosti voči žalovanému v rade 2/ bolo potrebné vychádzať z ustanovení § 106 ods. 1 a 2 OZ, ktoré upravujú premlčaciu lehotu v prípade náhrady škody. Citoval ust. § 106 ods. 1 a 2 OZ. Nakoľko v tomto konaní je zrejmé, že žalobcovia podali žalobu po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty a aj v prípade, žeby mal súd danú pasívnu legitimáciu žalovaného v rade 2/ a považoval by nároky uplatňované v konaní za náhradu škody, by bola žaloba podaná rok a pol po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty, a preto v súlade zo zásadou právnej istoty žalovaný v rade 2/ vzniesol námietku premlčania. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR z 17.02.2011, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX ako i rozhodnutie NS SR z 25.09.2008, sp.zn. XCdo/XXX/XXXX, v zmysle ktorých ako aj ustálenej súdnej praxe mal súd v prvom rade skúmať vznesenú námietku premlčania. Nakoľko nárok žalobcov v tomto konaní považoval voči žalovanému v rade 2/ v celom rozsahu za neopodstatnený a premlčaný žiadal súd, aby žalobu voči žalovanému v rade 2/ ako nedôvodnú zamietol a žalovanému v rade 2/ priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

9. Podaním zo dňa 08.03.2018 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcov v rade 1/ až 4/ k vyjadreniu žalovaného v rade 1/ zo dňa 28.04.2017, v ktorom uviedli, že v čl. I. Vyjadrenia žalovaný 1/ poukázal na potrebu tzv. eurokonformného výkladu pojmu „škoda“ v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len „ZoPZP“). Nakoľko k podaniu jeho Vyjadrenia došlo ešte pred vydaním uznesenia súdu, ktorým pripustil, aby do konania ako žalovaný 2/ pristúpil dovtedajší intervenient na strane žalovaného, Vyjadrenie túto skutočnosť logicky nereflektuje. Pokiaľ ide o obsah Vyjadrenia v čl. I. zo strany žalobcov nezostáva nič iné, len súhlasiť s tam vyjadreným právnym názorom ohľadne výkladu pojmu škoda v ZoPZP. S ohľadom na zmenu procesného postavenia intervenienta /dnes žalovaného 2/) žalobcovia v tejto súvislosti poukázali na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn.: V. Ú. XXX/XXXX - XX, ako aj ustálenú judikatúru súdov SR (napr. rozsudok Krajského súdu U. zo dňa 27.01.2015, sp. zn.: XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu Y. zo dňa 30.11.2017, sp. zn.: XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu C. zo dňa 26.05.2015, sp. zn.: XXCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu U. zo dňa 29.06.2016, sp. zn.: XXCo/XXX/XXXX), ktorá v otázke pasívnej legitimácie poisťovne v skutkovo a právne obdobných veciach zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v ZoPZP, a to najmä v ustanovení § 4 ods. 2, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia. Uvedené rozhodnutia súčasne zdôrazňujú, že v našom právnom prostredí, ktoré je súčasťou európskeho spoločenstva práva, je potrebné vykladať pojem škoda eurokonformne. Rozhodujúci je v tejto veci rozsudok J. X.-XX/XX vo veci R. a odkaz na prijatých päť európskych smerníc týkajúcich sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, neskôr v roku 2009 konsolidovaných smernicou XXXX/XXX. Pokiaľ ide o aplikáciu uvedených smerníc priamo na predmet sporu v tejto veci, je potrebné zdôrazniť, že aj keď smernice nemajú priamy účinok a pre svoju záväznosť voči fyzickým a právnickým osobám vyžadujú transponovanie do vnútroštátneho právneho poriadku, táto ich charakteristika nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a požitá v súlade s právom ES (tzv. nepriamy účinok práva ES; prípad D. X.B. Y. - rozsudok ESD z 10.04.1984 vo veci XX/XX, prípad I.- M. J. F. XX.XX.XXXX D. D. X.-XXX/XX). Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo Únie a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok J. z 9. júna 2011 vo veci X.- XXX/XXXX). Z bodu 55 spomínaného rozsudku J. vo veci R. taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci

v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. V danom bode totiž J. nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o „škode z dôvodu nemajetkovej ujmy“. Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu. Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 ZoPZP potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto žalovaný 2/ je ako poisťovateľ zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikla povinnosť uhradiť škodu žalobcom. Podľa názoru žalovaného 1/ obsiahnutého v čl. II Vyjadrenia, bol nárok žalobcov v časti o zaplatenie sumy 2.351,79 EUR uspokojený plnením žalovaného 2/. S takýmto tvrdením žalobcovia v rade 1/ až 4/ vyjadrili svoj nesúhlas. V zmysle ust. § 449 ods. 2 OZ sa hradia primerané náklady spojené s pohrebom, ak neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa zákona o sociálnom poistení. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že náhrada nákladov tohto druhu je síce obmedzená hľadiskom primeranosti, avšak posúdenie primeranosti je úlohou súdu. Nakoľko v zmysle ust. § 442 ods. 1 OZ sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo, takto vynaložené náklady je škodca povinný uhradiť tomu, kto ich vynaložil, za predpokladu, že tieto neboli sčasti alebo celkom kryté pohrebným podľa predpisov o sociálnom poistení. Nakoľko plnením poskytnutým zo strany žalovaného 2/ bola krytá len časť nákladov vynaložených žalobcami 1/ a 2/, ich nárok na náhradu škody nebol vo zvyšnej časti uspokojený. Z tohto dôvodu žalobcovia zotrvali aj na úhrade zvyšku nimi vynaložených nákladov.

10. Podaním zo dňa 08.03.2018 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcov v rade 1/ až 4/ k vyjadreniu žalovaného v rade 2/ zo dňa 14.12.2017, v ktorom uviedli, že podľa názoru žalovaného 2/ je petit žalobného návrhu v súčasnom znení nevykonateľný, nakoľko podľa jeho názoru žalovaný 2/ netvorí so žalovaným 1/ procesné spoločenstvo a z tohto dôvodu nemôžu byť žalovaní zaviazaní na plnenie spoločne a nerozdielne. S vyššie uvedeným názorom žalobcovia nesúhlasia, a to už len s ohľadom na početnú judikatúru súdov SR, z ktorej vyplýva, že súdy v skutkovo a právne obdobných veciach zaväzujú žalovaných na solidárne plnenie. Pri takomto postupe súdy poukazujú na skutočnosť, že nakoľko rozsudok Súdneho dvora X.-XX/XXXX zo dňa 24.10.2010, vyriešil otázku súladu či nesúladu vnútroštátnej normy s právom únie a podal výklad komunitárneho práva - smerníc uvedených vo výroku rozsudku tak, že sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej, je v súlade s imperatívom neaplikácie vnútroštátnej právnej normy odporujúcej právu ES neaplikovať ust. § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. upravujúceho rozsah zodpovednosti, práve pre jeho rozpor s komunitárnym právom a posúdiť vecnú pasívnu legitimáciu poisťovne (t.j. žalovaného 2/) tak, že ju zaviaže na solidárne plnenie (napr. rozsudok Krajského súdu C. zo dňa 26.05.2015, sp. zn.: XXCo/XXX/XXXX). V zmysle § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí, že ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Z tohto zákonného ustanovenia nepochybne vyplýva, že dlžnícka solidarita môže byť založená nielen priamo zákonom, ale rovnako aj rozhodnutím súdu či dokonca môže vyplývať z povahy plnenia, ktoré je predmetom takéhoto záväzku. V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti súdu rozsudok Krajského súdu H. zo dňa 26.10.2017, sp. zn.: XCo/XXX/XXXX, v ktorom súd v skutkovo a právne obdobnej veci konštatoval, že „v posudzovanej si žalobcovia voči žalovaným síce uplatnili nárok na jedno a to isté plnenie, avšak z iného právneho dôvodu; voči žalovanému 1/ ako škodcovi z titulu náhrady škody spôsobnej zásahom do osobnostných práv podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 13 Občianskeho zákonníka a voči žalovanej 2/ ako poistiteľovi priamy nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. Vzťah medzi škodcom a poistiteľom nemá znaky solidarity zo zákona keď v zmysle § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzniká solidarita len vo vzťahu medzi viacerým škodcami ako spoludlžníkmi. Odvolací súd ale zastáva názor, že aj keď ide o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie od dvoch subjektov, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu nie je vylúčené založenie solidarity súdnym rozhodnutím(§ 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keďže žalobcovia mali v súdenej veci možnosť uplatniť si nárok na náhradu od žalovaného 1/, žalovaného 2/ alebo od oboch naraz. Ak sú obaja žalovaní v jednom konaní ide v ich prípade o samostatné spoločenstvo podľa § 76 C.s.p. (§ 91 ods. 1 O.s.p.) a každý koná sám za seba ale súdnym rozhodnutím môžu byť zaviazaný k plneniu celého

dlhu spoločne. Postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát a preto je potrebné len vymedziť ich vzájomný vzťah. Ak teda súd prvej inštancie zaviazal žalovaných 1/ a 2/ solidárne zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy s tým, že vo výroku vymedzil ich vzájomný vzťah, t.j. že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich rozhodol vecne správne.“ Žalovaní sú si však vedomí toho, že v rozhodovacej praxi súdov SR sa objavujú aj rozhodnutia, ktoré nie sú v súlade s vyššie uvedenými názormi a teda judikatúra súdov v tejto otázke nie je jednotná. S ohľadom na tento stav žalobcovia týmto z opatrnosti upravili žalobný petit tak, že navrhli, aby súd po vykonanom dokazovaní vyniesol rozsudok v zmysle ktorého sú: Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v rade /1 sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v rade /2 sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v rade /3 sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi v rade 4/ sumu vo výške 20.000,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného. Žalovaní v rade 1/ je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi v rade /1 a 2/ sumu vo výške 2.351,79,-EUR, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcom v rade /1, /2, 3/ a /4 trovy konania, tak ako budú vyčíslené, a to na účet právneho zástupcu žalobcov v rade /1, /2, /3 a 4/ - Z. I. §. S., G..M..B.. ktorý je vedený v U. H. Z..G.., Č.. Ú..: XXXXXXXXXX/XXXX. Žalovaný 2/ v čl. II Vyjadrenia vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku poukazujúc na to, že k škodovej udalosti (smrti poškodenej), od ktorej žalobcovia odvodzujú uplatňovaný nárok, došlo dňa 08.11.2014 s tým, že voči žalobcovi 2/ mal byť podľa jeho názoru nárok uplatnený až dňa 08.12.2017, t.j. po uplynutí 3 ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Ani s týmto názorom žalobcovia nesúhlasili. Z tvrdení žalobcu 2/ vyjadrili súhlas len s tým, že premlčacia lehota v tomto prípade začala plynúť dňom 09.11.2014. Z hľadiska jej plynutia však žalovaný ignoroval skutočnosť, že táto „škodová udalosť“ bola predmetom trestného konania, v rámci ktorého bol žalovaný 1/ právoplatne odsúdený pre prečin usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Tr. zákona, a to rozsudkom Okresného súd Ž., sp. zn. XXT/X/XXXX rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.02.2016 a ktorý žalobcovia predložili súdu spolu so žalobou (ďalej len „Trestný rozsudok“). Týmto Trestným rozsudkom súd súčasne odkázal poškodených s ich nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Podľa ust. § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. V tejto súvislosti žalobcovia poukazujú na skutočnosť, že v spomenutom trestnom konaní riadne uplatnili svoj nárok na náhradu škody, včítane žalobou uplatňovanej nemajetkovej ujmy, a to už pri výsluchu poškodenej dňa 22.01.2015, opakovane pri výsluchu poškodenej dňa 23.07.2015, a následne aj písomným podaním zo dňa 19.08.2015. Najneskôr tak bol nárok žalobcov ako poškodených v predmetnom trestnom konaní uplatnený podaním zo dňa 19.08.2015, expedovaným dňa 20.08.2015. Ak by aj ako deň uplatnenia nároku žalobcov ako poškodených v trestnom konaní bol vzatý do úvahy tento posledný dátum (20.08.2015), je zrejmé, že a) od 09.11.2014 do 20.08.2015 ubehlo z premlčacej lehoty 285 dní; b) od 21.08.2015 do 16.02.2016 (t.j. do právoplatnosti a vykonateľnosti Trestného rozsudku) t.j. po dobu 180 dní premlčacia doba neplynula. V súvislosti s otázkou premlčania sa rovnako žalobcovia nestotožnili s tvrdením žalovaného 2/, že nárok bol voči nemu uplatnený až dňa 08.12.2017. Za zmienku v prvom rade stojí skutočnosť, že žalobcovia si svoje nároky uplatňovali priamo voči žalovanému 2/ už počas spomenutého trestného konania a pred podaním žalobného návrhu v tejto veci, a to listami 19.08.2015 a 30.11.2015. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, doručením oznámenia žalovaného o jeho vstupe do konania v tejto veci ako intervenienta na strane žalovaného 1/ súdu, t.j. dňom 30.11.2016, vstúpil žalovaný 2/ do procesného postavenia intervenienta so všetkými dôsledkami s tým spojenými. Z povahy žalovaného nároku jednoznačne vyplýva, že žalovaný 2/ v tej dobe ako intervenient a žalovaný 1/ tvorili od vstupu žalovaného 2/ do sporu nerozlučné spoločenstvo, nakoľko rozsudok v tejto veci (by) bol pre žalovaného 2/ ako intervenienta záväzný. Ide teda v tomto prípade o tzv. rozšírenú pôsobnosť rozsudku. Je teda možné konštatovať, že žalovaný nárok bol voči žalovanému 2/ nepochybne uplatnený v súdnom konaní najneskôr dňom 30.11.2016. Ak by aj súd bol z akéhokoľvek dôvodu opačného názoru ako je ten uvedený v predchádzajúcom bode 13., pri riešení otázky prípadného premlčania nároku žalobcov v tomto konaní je nevyhnutné prihliadať k obsahu podania žalobcov zo dňa

19.04.2017, doručeného súdu dňa 20.04.2017, ktorým žalobcovia v zmysle ust. § 79 CSP nielen že navrhli pristúpenie žalovaného 2/ do konania, ale súčasne upravili žalobný návrh tak, že navrhli, aby na plnenie bol zaviazaný aj žalovaný 2/. Toto podanie má tak z hľadiska jeho obsahu nepochybne povahu uplatnenia žalovaného nároku voči žalovanému 2/. Z uvedeného je zrejmé, že krajne posledným dňom, v ktorom si žalobcovia uplatnili svoje nároky voči žalovanému 2/ bol deň 20.04.2017. V nadväznosti na bod 10. tohto vyjadrenia teda možno konštatovať, že a) premlčacia lehota začala opäť plynúť dňom 17.02.2016 (deň nasledujúci po právoplatnosti Trestného rozsudku; b) od 17.02.2016 do dňa 20.04.2017 uplynulo z premlčacej lehoty 429 dní; Je teda nepochybné, že aj pri zohľadnení krajných termínov pre výkon a uplatnenie jednotlivých práv žalobcov podľa predchádzajúcich bodov tohto článku, z premlčacej lehoty vzťahujúcej na žalobcami uplatnený nárok voči žalovanému 2/ mohlo uplynúť najviac 714 dní (285 dní + 429 dní), čo je nielen menej ako objektívna 3 - ročná premlčacia lehota, ale súčasne aj menenej ako subjektívna 2 - ročná premlčacia lehota (vyjadrená v dňoch počtom 731 dní). S ohľadom na uvedené považovali žalobcovia žalovaným 2/ vznesenú námietku premlčania za absolútne nedôvodnú. V čl. III. Vyjadrenia žalovaný 2/ naznačil, že podľa jeho názoru nemajetková ujma nie je krytá poistením v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení (ďalej len „ZoPZP“), čím poprel svoju pasívnu legitimáciu v tomto spore. V tejto súvislosti si žalobcovia dali do pozornosti súdu uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 11.10.2016, sp. zn.: V. Ú. XXX/XXXX - XX, ako aj ustálenú judikatúru súdov SR (napr. rozsudok Krajského súdu U. zo dňa 27.01.2015, sp. zn.: XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu Y. zo dňa 30.11.2017, sp. zn.: XCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu C. zo dňa 26.05.2015, sp. zn.: XXCo/XXX/XXXX, rozsudok Krajského súdu U. zo dňa 29.06.2016, sp. zn.: XXCo/XXX/XXXX), ktorá v otázke pasívnej legitimácie poisťovne v skutkovo a právne obdobných veciach zdôrazňuje, že v tejto súvislosti je rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda použitým v ZoPZP, a to najmä v ustanovení § 4 ods. 2, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia. Uvedené rozhodnutia súčasne zdôrazňujú, že v našom právnom prostredí, ktoré je súčasťou európskeho spoločenstva práva, je potrebné vykladať pojem škoda eurokonformne. Rozhodujúci je v tejto veci rozsudok J. X.-XX/XX vo veci R. a odkaz na prijatých päť európskych smerníc týkajúcich sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, neskôr, v roku 2009 konsolidovaných smernicou XXXX/XXX. Pokiaľ ide o aplikáciu uvedených smerníc priamo na predmet sporu v tejto veci, žalobcovia zdôraznili, že aj keď smernice nemajú priamy účinok a pre svoju záväznosť voči fyzickým a právnickým osobám vyžadujú transponovanie do vnútroštátneho právneho poriadku, táto ich charakteristika nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností. Aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a požitá v súlade s právom ES (tzv. nepriamy účinok práva ES; prípad D. X. Y. - rozsudok ESD z 10.04.1984 vo veci XX/XX, prípad I. - M. J. F. XX.XX.XXXX D. D. X.-XXX/XX). Z judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomocí v tejto oblasti rešpektovať právo Únie a že vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel, nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok (rozsudok J. z 9. júna 2011 vo veci X.- XXX/XXXX). Z bodu 55 spomínaného rozsudku J. vo veci R. taktiež vyplýva, že pojem škody treba vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv pozostalých, spočívajúci v zásahu do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. V danom bode totiž J. nehovorí o samostatnom, od pojmu škoda oddelenom pojme nemajetkovej ujmy, ale hovorí o „škode z dôvodu nemajetkovej ujmy“. Z tohto slovného spojenia je zrejmé, že aj v prípade nemajetkovej ujmy ide o škodu. Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 ZoPZP potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto žalovaný 2/ je ako poisťovateľ zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1 veta prvá zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikla povinnosť uhradiť škodu žalobcom.

11. Podaním zo dňa 14.05.2018, doručeným súdu dňa 21.05.2018 sa k vyjadreniu žalobcov, doručeného súdu dňa 14.03.2018 vyjadril žalovaný v rade 2/, ktorý uviedol, že zastáva stanovisko, že v súlade s platným právnym poriadkom a aplikačnou praxou NS SR vo vzťahu k nemajetkovej ujme, resp. k jej náhrade absentuje pasívna vecná legitimácia žalovaného v rade 2/ ako poisťovateľa. Mal za to, že aplikácia eurokonformného výkladu ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nie je správna. Poukázal na rozhodnutia NS SR zo dňa 20.04.2011, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX a zo dňa 31.03.2016,

sp. zn. XCdo/XXX/XXXX. Mal za to, že vo svetle teórie práve nie je možné stotožniť právo na náhradu škody a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade zásahu do osobnostnej sféry fyzickej osoby (dotýkajúcej sa napr. zdravia) a obdobne nie je možné subsumovať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniknutý z dôvodu neoprávneného zásahu do tzv. osobnostných práv pod pojem „škoda na zdraví“ uvedený v § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP. Uvedené subsumovanie sa nedá zdôvodniť ani eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia, nakoľko tzv. motorové smernice, ktoré sa týkajú poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla hovoria o „poistení zodpovednosti za škodu“, o „náhrade škody“ a „odškodnení poškodených osôb“ (napr. Smernica XXXX/XXX/ES, ktorá predstavuje kodifikované znenie tzv. motorových smerníc.) Smernica sa zaoberá poistením zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) a nie poistením nárokov vzniknutých z iného titulu než je zodpovednosť za škodu. Opomínaným argumentom je, že smernica ako právny inštitút nemá priamu záväznosť pre SR a je potrebná jej implementácia. Ak je implementácia smernice nedostatočná, legislatíva upravuje zákonný postup vyvodenia zodpovednosti voči štátu. Poisťovňa mala za to, že nie je možné, aby neimplementovnú, resp. zle implementovanú alebo nedostatočne implementovanú smernicu vykladal, resp. implementoval súd. To ako bola smernica vnesená do právneho poriadku SR je v kompetencii zákonodarcu a gestora zákona, ktorým je I. G.. MF SR jednoznačne prejavilo názor, že nemajetková ujma nie je škodou na účely zákona o PZP a navyše zdôraznilo, že takáto aplikácia európskych smerníc nie je v rozpore s ich poslaním, keďže voči SR nebolo iniciované žiadne konanie o zlej, resp. nesprávnej aplikácii európskych smerníc. Poisťovňa je viazaná pri výkone povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla Zákonom o PZP, do ktorého obsahu boli podľa príslušných dôvodových správ transponované aj smernice Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie. Poisťovňa ďalej zdôraznila, že nielen z názvu Zákona o PZP, ale aj z jeho celého obsahu vyplýva, že predmetné povinné zmluvné poistenie kryje nároky z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nie však iné prípadné nároky vzniknuté z iného titulu. Poisťovňa nie je oprávnená rozširovať poistné krytie v protiklade so znením zákona a v rozpore s dlhodobým výkladom pojmu „náhrada škody.“ Uznesenie Ú. G. V. Ú. XXX/XXXX, ktoré je častým argumentom obhajoby existencie pasívnej vecnej legitimácie poisťovní, je podľa názoru žalovaného v rade 2/ interpretované nesprávne. Po analýze uznesenia ÚS SR je zrejmé, že sa ústavný súd nezaoberal hodnotením právnej stránky veci ako takej. Vzhľadom na uvedené žalovaný mal za to, že nie je pasívne legitimovaným subjektom v predmetnom spore. Dôkazom toho je i skutočnosť, že rozhodovacia línia NS SR sa nezmenila ani po uzneseniach ÚS SR, kedy dňa 15.05.2017 NS SR jednoznačne konštatoval: „Podľa dovolacieho súdu v preskúmavanej veci nejde ani o prípad nenáležitého (podľa žalobkyne „extrémneho “) vybočenia z ustálenej súdnej praxe slovenských súdov. Práve naopak, rozhodnutie odvolacieho súdu je plne súladné s dovtedajšou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorý na rozdiel od rozhodnutí niektorých krajských súdov uvádzaných žalobkyňou v dovolaní, v uznesení z 20. apríla 2011 sp. zn. X X. XXX/XXXX dospel k záveru, že podľa súčasne platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu, t. j. podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, a teda povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z ustanovenia §13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K obdobným záverom dospel pri svojej rozhodovacej činnosti dovolací súd v uznesení z 31. marca 2016 sp. zn. X X. XXX/XXXX. V tomto rozhodnutí dovolací súd nezistil dôvod na odlišný výklad § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z.z. ani po rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (SD) X.-XX/XX. Mal za to, že G. v rozsudku nevyložil, či v rámci posudzovanej vnútroštátnej právnej úpravy poistného krytia povinného zmluvného poistenia je zahrnutá aj náhrada nemajetkovej ujmy spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Preto ani nijakým spôsobom nespochybnil závery doterajšej judikatúry aplikujúcej vnútroštátne právo, v zmysle ktorej takáto náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do povinného zmluvného poistenia. G. iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať. Z § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č 381/2001 Z.z. vyplýva, že toto poistenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba „škodu na zdraví“, pričom škodu na zdraví a nároky spôsobené zásahom do osobnostných práv Občiansky zákonník striktne od seba odlišuje (§ 13 ods. 2 a § 16 Občianskeho zákonníka na jednej strane a § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka na druhej strane), pričom v uvedenom rozsudku G. nebolo konštatované, že by toto ustanovenie bolo v rozpore s niektorou zo smerníc upravujúcich poistenie zodpovednosti motorových vozidiel. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrteným pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.“ Žalovaný v rade 2/

ďalej upozornil na diverzifikáciu rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, kedy absentuje rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 48 Civilného sporového poriadku, ktoré jediné môže byť smerodajné pre rozhodovanie súdov nižších stupňov. V prípade absencie tohto zjednocujúceho právneho stanoviska v otázke zásadného právneho významu neexistuje žiadne rozhodnutie, ktorým by bola definitívne vyriešená táto otázka. Ďalej poukázal na poslanie súdov a zákonné povinnosti sudcov v zmysle čl. 144 ods.1 Ústavy SR a ust. § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení. Žalovaný v rade 2/ ďalej uviedol, že žalobcovia si v predmetnom konaní uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom nato, že k zásahu do osobnostných práv došlo najneskôr dňa 08.11.2014, pričom tento nárok bol voči Žalovanému 2/ uplatnený až dňa 08.12.2017, teda viac ako 3 roky po zásahu, a teda po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Premlčacia lehota začala plynúť dňom nasledujúcom po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. Nakoľko k zásahu do osobnostných práv došlo najneskôr dňa 08.11.2014 - žalobcovia si mohli prvýkrát uplatniť svoj nárok dňa 09.11.2014. Citoval ust. § 101 OZ a vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania uplatňovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v trojročnej premlčacej dobe a zároveň uviedol, že tento nárok je podľa jeho názoru premlčaný už v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, resp. sú v nej premlčané oba uplatňované nároky. Pokiaľ by prijal závery žalobcov, že nemajetková ujma je krytá poistením v zmysle Zákona o PZP nakoľko sa jedná o škodu, v takom prípade by pri uplatňovaní nárokov z predmetnej škodovej udalosti voči žalovanému 2/ bolo nevyhnutné vychádzať z ustanovení § 106 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú premlčaciu lehotu v prípadoch náhrady škody v ust. § 106 ods. 1 a 2 OZ. Nakoľko v tomto konaní je zrejmé, že žalobcovia rozšírili žalobu o žalovaného 2/ po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty, a aj v prípade, žeby mal súd danú pasívnu legitimáciu žalovaného 2/ a považoval by nároky uplatňované v konaní za náhradu škody, by bola žaloba podaná rok a pol po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty a bezpochyby aj po uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej doby, a tak vzniesol námietku premlčania. Pri uplatnení majetkovej ujmy vo výške vo výške 2.351,79 EUR ide nepochybne o škodu, a tak aj voči tomuto nároku vzniesol z rovnakých dôvodov námietku premlčania. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NS SR zo 17. februára 2011, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, ako i na rozhodnutie NS SR zo dňa 25. septembra 2008, sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, v zmysle ktorých ako aj ustálenej súdnej praxe má súd v prvom rade skúmať vznesenú námietku premlčania. Ďalej poukázal na tú skutočnosť, že petit v takom znení, v akom je momentálne uplatňovaný nárok v konaní, je nevykonateľný. Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ sú pasívne legitimovaní na základe úplne iných skutočností, nakoľko v prípade žalovaného 1/ ide priamo o osobu, ktorá zasiahla do práv žalobcov a žalovaný 2/ je jeho poisťovateľom. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaný 1/ a žalovaný 2/ netvoria procesné spoločenstvo tak, aby mohli byť na plnenie zaviazaní „spoločne a nerozdielne“. Nakoľko nárok žalobcov v tomto konaní považoval žalovaný v rade 2/ v celom rozsahu za neopodstatnený a premlčaný, žiadal konajúci súd, aby žalobu voči žalovanému v rade 2/ ako nedôvodnú zamietol a priznal mu náhradu trov konania v celom rozsahu.

12. Podaním zo dňa 31.08.2018 právny zástupca žalobcov súdu oznámil, že žalobca v rade 3/ zomrel dňa 12.07.2018 a žalobca v rade 4/ zomrel dňa 22.04.2018. Z obsahu žalobného návrhu bolo zrejmé, že žalobca v rade 3/ a 4/ si podanou žalobou uplatňovali svoj nárok na zaplatenie sumy 20.000,- EUR pre každého z nich právnym titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do ich práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11, § 13 ods. 1 až 3 OZ. Keďže ide o právo na ochranu osobnosti, ktoré je právom nemajetkovej povahy, a teda právom rýdzo osobnostnej povahy, toto právo zaniká smrťou fyzickej osoby (§ 7 ods. 2 OZ), neprechádza jej smrťou na dedičov a nestáva sa predmetom dedenia. Bolo teda zrejmé, že práva uplatňované v tomto konaní žalobcom v rade 3/ a žalobcom v rade 4/ ich smrťou zanikli. Súd s poukazom na ust. § 63 ods. 1 CSP konanie vo vzťahu k žalobcovi v rade 3/ a 4/ zastavil.

13. Súd vo veci nariadil a dňa 11.09.2018 vykonal pojednávanie v súlade s ustanovením § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného v rade 2/ a za prítomnosti žalobcov v rade 1/ a 2/, ich právneho zástupcu, žalovaného v rade 1/ a jeho právneho zástupcu a právneho zástupcu žalovaného v rade 2/. Strany sporu v zásade po celý čas konania, aj pred súdom, zotrvali na svojej argumentácii v spore, ako ich uviedli v žalobe, vo vyjadrení k žalobe, či v replike alebo duplike. Súd na pojednávaní vyhlásil uznesenie, ktorým pripustil zmenu petitu žalobného návrhu navrhnutú právnym zástupcom žalobcov v 1/ až 4/ rade v písomnom podaní zo dňa 08.03.2018. Súd vykonal všetky stranami sporu navrhnuté dôkazy, a to najmä výsluch žalobkýň v rade 1/ a 2/ a žalovaného v rade 1/, oboznámenie sa s predloženými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise.

14. Súd na základe vykonaného dokazovania vyjadreniami strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami ako aj celým spisovým materiálom, zistil nasledovný skutkový stav:

15. Žalovaný v rade 1/ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. XXT/X/XXXX zo dňa 16.02.2016 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) TZ (§ 138 písm. h/ TZ), ktorého sa dopustil tým, že dňa 07.11.2014 viedol osobné motorové vozidlo zn. D. U., J..Č.. G.-XXXDI D. B. U., Č. H. C., okres Ž., kde z dôvodu nevenovania sa plne vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, narazil pravou prednou časťou vozidla do pravej časti tela chodkyne Y. D., T..XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. XXX, ktorá prechádzala cez vozovku z ľavej strany na pravú z pohľadu prichádzajúceho vozidla priamo po prechode pre chodcov, pričom následkom nárazu utrpela také zranenia, ktorým dňa XX.XX.XXXX vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou v Ž.V. podľahla. Žalovaný v rade 1/ svojím konaním porušil ust. § 4 ods. 2 písm. c) a f) zákona č. 315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách. Za uvedený skutok bol žalovaný v rade 1/ odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky a zároveň mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlo akéhokoľvek druhu v trvaní 24 mesiacov. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.02.2016. Na návrh právneho zástupcu žalobkýň v rade 1/ a 2/ súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkýň, ktoré sa vyjadrili k miere zásahu do ich osobného a rodinného života, ktorú pociťujú, ku okolnostiam, ktoré sa v dôsledku smrti matky zmenili a prejavujú v ich rodinnom živote.
16. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že predmetné motorové vozidlo, ktoré riadil žalovaný v rade 1/ a ktorého prevádzkou došlo k dopravnej nehode bolo povinne zmluvne poistené v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. u žalovaného v rade 2/.
17. Súd vzhľadom k tomu, že zo strany žalovaného v rade 2/ bola vznesená kvalifikovaná námietka premlčania sa prednostne zaoberal vznesenou námietkou. Súd poukazuje zároveň na to, že v občianskom súdnom konaní sa môže zaoberať vznesenou námietkou premlčania aj bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva veriteľa.
18. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej / § 101 až 110/. Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.
19. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Na základe toho ako a čím bola žaloba žalobkýň v rade 1/ a 2/ skutkovo vymedzená je zrejmé, že v predmetnej veci sa žalobkyne domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do ich osobnostných práv súkromného a rodinného života, ku ktorému došlo v dôsledku dopravnej nehody dňa 07.11.2014, ktorú zavinil žalovaný v rade 1/ a na následky ktorej dňa 08.11.2014 matka žalobkýň v rade 1/ a 2/ zomrela. Žalobkyne si nárok voči žalovanému v rade 1/ uplatnili ako vodičovi motorového vozidla, ktorý neoprávnený zásah spôsobil a neoprávnene zasiahol do chránených osobnostných práv žalobkýň, voči žalovanému v rade 2/ ako poisťovateľovi v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z., ktorý za podmienok v ňom uvedených a v rozsahu ním určenom poskytuje poškodenému za poisteného náhradu škody podľa tohto zákona. Predmetom tohto konania je teda nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkýň v rade 1/ a 2/ vyjadrený v peniazoch. Otázkou premlčania práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa v minulosti zaoberal Najvyšší súd SR vo viacerých prípadoch (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. XCdo XXX/XXXX alebo sp. zn. XCdo XXX/XXXX), v ktorých konštatoval, že aj keď ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, ktoré režimu premlčania nepodliehajú, jeho vyjadrenie v peniazoch spôsobuje, že ide o osobné právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote (§ 101 OZ). Ust. § 101 OZ upravuje všeobecnú dĺžku premlčacej doby, ktorá platí vo všetkých prípadoch, keď zákon pre jednotlivé práva neurčuje osobitnú premlčaciu dobu. Počiatok plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. V danom prípade nie je spornou skutočnosť, že k neoprávnenému zásahu došlo dňa 07.11.2014 pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný v rade 1/ a na následky ktorej matka žalobkýň dňa 08.11.2014 zomrela. Uvedenou dopravnou nehodou bolo jedným činom zasiahnuté do práva na život matky žalobkýň, ako aj do práva na súkromie a rodinný život žalobkýň. Osobnostné práva žalobkýň boli atakované už samotným zranením ich matky pri dopravnej nehode dňa 07.11.2014 a zásah do ich osobnosti bol zavŕšený momentom jej smrti dňa 08.11.2014. Táto škodová udalosť bola predmetom trestného konania, v rámci ktorého bol žalovaný

1/ právoplatne odsúdený pre prečin usmrtenia v zmysle § 149 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Tr. zákona, a to rozsudkom Okresného súd Ž., sp. zn. XXT/X/XXXX rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.02.2016 a ktorý žalobcovia predložili súdu spolu so žalobou. Týmto rozsudkom súd súčasne odkázal poškodených s ich nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Žaloba bola podaná na súd dňa 07.11.2016, teda v rámci plynutia všeobecnej 3-ročnej premlčacej doby.
21. Podľa ust. § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
22. Podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
23. Podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
24. Podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
25. Občiansky zákonník v ust. § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život, ktoré v sebe zahrňuje tiež právo fyzickej osoby na spolužitie s ďalšími osobami, predovšetkým s členmi rodiny. Zákon nedefinuje pojem zásah, ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Obč. zák.). Fyzická alebo právnická osoba môže byť zodpovedná za nemajetkovú ujmu na osobnosti inej fyzickej osoby iba vtedy, ak neoprávnený zásah spočívajúci v porušení alebo len v ohrození osobnosti fyzickej osoby skutočne vyvolala.
26. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalovaný v rade 1/ dňa 07.11.2014 pri prevádzke motorového vozidla zn. D. U., J.. Č.. G. XXXDI zavinil dopravnú nehodu, na následky ktorej dňa 08.11.2014 matka žalobkýň v rade 1/ a 2/ zomrela. Rozsudkom Okresného súdu Ž. sp. zn. XXT/X/XXXX zo dňa 16.02.2016 bol žalovaný v rade 1/ uznaný vinným zo skutku uvedeného vo výroku tohto rozsudku, teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť závažnejším spôsobom konania, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a/ Trestného zákona (§ 138 písm. h) Tr. Zákona). Protiprávne konanie žalovaného v rade 1/ teda naplnilo znak skutkovej podstaty prečinu usmrtenia, teda trestnoprávnej zodpovednosti a žalovaný v rade 1/ bol za svoje zavinené protiprávne konanie uznaný vinným a odsúdený uvedeným rozsudkom. Uvedeným rozsudkom ohľadom spáchania trestného činu žalovaným v rade 1/ je súd v zmysle ust. § 193 CSP viazaný. Zároveň skutok žalovaného v rade 1/, za ktorý bol uznaný vinným napĺňa znaky občianskoprávnej zodpovednosti žalovaného v rade 1/ za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobkýň v rade 1/ a 2/. Neoprávneným konaním žalovaného v rade 1/ bolo jedným činom zasiahnuté do práva na život matky žalobkýň v rade 1/ a 2/, ako aj do práva na súkromie a rodinný život žalobkýň v rade 1/ a 2/, pričom ide o zásah mimoriadne významný, veľmi hlboký, no najmä nereparovateľný. Protiprávnym konaním žalovaného v rade 1/ žalobkyne navždy stratili možnosť do budúcnosti naplniť vzťah rodiča a dieťaťa. Súd nemal v ďalšom žiadne pochybnosti o tvrdeniach žalobkýň v rade 1/ a 2/ o ich citovej ujme vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby (matky) a takisto aj vzťahu s touto blízkou osobou, kde medzi nimi existovali silné sociálne, morálne, kultúrne a citové putá, ktoré sa vytvorili v rámci ich súkromného a rodinného života.
27. V konaní nebolo sporné, že motorové vozidlo, ktoré viedol žalovaný v rade 1/ a prevádzkou ktorého došlo k dopravnej nehode a teda aj k zásahu do osobnostných práv žalobkýň v rade 1/ a 2/, bolo povinne zmluvne poistené v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. u žalovaného v rade 2/.
28. V zmysle ust. § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z., poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Zák. č. 381/2001 Z.z. v ust. § 15 od 1.1.2002 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi, alebo voči obidvom súčasne. Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo

poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu a to vo výške (v tom rozsahu) v akom za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poistiteľa plniť, je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla.
29. Právny vzťah medzi žalobkyňami v rade 1/ a 2/ a žalovaným v rade 2/ je založený osobitným zák. č. 381/2001 Z.z., v ktorom žalobkyne v rade 1/ a 2/ ako poškodení uplatňujú voči žalovanému v rade 2/ ako poistiteľovi žalovaného v rade 1/ nárok na náhradu poistného plnenia. Žalovaný v rade 2/ uplatnený nárok namieta z dôvodu, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 zák. 381/2001 Z.z o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a preto žalobkyne v rade 1/ a 2/ nemajú nárok vymáhať túto náhradu od žalovaného v rade 2/, ktorý nie je pasívne vecne legitimovaný.
30. V súvislosti so vznesenou námietkou žalovaného v rade 2/ súd uvádza, že rozhodovacia prax všeobecných súdov v uvedenej otázke až do rozhodnutia J. vo veci R. X.-XX/XXX zo dňa 24.10.2013 vychádzala z rozhodnutia NS SR XCdo XXX/XXXX zo dňa 20.04.2011 a vychádzala zo záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 zák. č. 381/2001Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.
31. Po rozhodnutí J. vo veci R. došlo v rozhodovacej praxi všeobecných súdov k nejednotnosti v otázke krytia náhrady nemajetkovej ujmy z PZP a tým aj k otázke pasívnej vecnej legitimácie poisťovne. Niektoré súdy pri posudzovaní tejto otázky vychádzali z eurokonformného výkladu pojmov náhrada škody, škoda na zdraví - (napr. Okresný súd v T., rozsudok sp. zn. XC XX/XXXX zo dňa 15.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v T., sp. zn. XCo XXX/XXXX z 24.09.2014, rozsudok Okresného súdu C. H., sp. zn. XC XX/XXXX z 13.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v U., sp. zn. 17Co 243/2015 z 22.03.2016, rozsudok Okresného súdu U., sp. zn. XC XXX/XXXX z 09.04.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v T., sp. zn. XCo XXX/XXXX) a niektoré súdy pri rozhodovaní a posudzovaní predmetnej otázky vychádzali z dovtedajšej judikatúry Najvyššieho súdu SR a to najmä z Uznesenia sp. zn. XCdo XXX/XXXX zo dňa 20.04.2011 (rozsudok OS I., sp. zn. XC XXX/XXXX zo dňa 28.11.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Y. z 25.02.2016, sp. zn. XCo XXX/XXXX).
32. Rozhodnutie J. vo veci R. X.-XX/XXX zo dňa 24.10.2013 súd považuje za zásadné a prelomové, ktoré mu umožňuje odchýliť sa od doterajšej rozhodovacej praxe súdov, a preto aplikoval eurokonformný výklad pojmu náhrada škody, pričom vychádzal aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu G., ktorú danú problematiku riešil vo svojich viacerých rozhodnutiach, napr. V..Ú. XXX/XXXX-XX zo dňa 16.12.2015, kde žalovaný v rade 2/ vystupoval ako sťažovateľ, I.Ú. XXX/XXXX-XX zo dňa 17.8.2016. V rozhodnutí V..Ú. XXX/XXXX-XX zo dňa 11.11.2016 (kde žalovaný v rade 2/ vystupoval ako sťažovateľ) sa Ústavný súd zaoberal totožnými námietkami žalovaného v rade 2/, ktoré uplatňoval aj v predmetnom konaní. Ústavný súd konštatoval nevyhnutnosť eurokonformného výkladu pojmu škoda na zdraví podľa § 4 ods. 2, písm. a) ZoPZP. V tejto súvislosti kreoval zásadný právny záver, podľa ktorého tradičné chápanie pojmu škoda musí ustúpiť európskemu chápaniu, ten bol reakciou na argument sťažovateľa, podľa ktorého možno škodu chápať iba materiálne, v dôsledku čoho nemožno hradiť z poistného plnenia aj nemajetkovú ujmu. Ústavný súd sa pri interpretácii tohto pojmu dôsledne zaoberal všetkými zásadnými argumentami sťažovateľa, ktoré boli totožné aj v danej veci, ktoré sa v značnej miere sústredili na spochybňovanie výkladových postupov uprednostňujúcich extenzívny výklad a v tejto súvislosti opakovane akcentoval primát únijného práva a vôľu únijného zákonodarcu, keďže ide o oblasť európskej legislatívy a konkrétne oblasť regulovanú smernicami EÚ a dal na ne jasnú odpoveď. Nosnými sú závery Ústavného súdu SR uvedené v predmetnom rozhodnutí na strane 13 až 22, na ktoré súd v celom rozsahu odkazuje a ktoré obsahujú vyčerpávajúcu argumentáciu vo vzťahu k námietkam žalovaného v rade 2/, ako aj k aplikácii eurokonformného výkladu pojmu škoda, na ktorú v celom rozsahu odkazuje, vzhľadom aj na jej rozsah nepovažuje za potrebné ju osobitne citovať.
33. Ústavný súd SR v predmetnom rozhodnutí (na str. 22-24) zároveň zaujal stanovisko aj záverom rozsudku Najvyššieho súdu SR z 31.03.2016 vo veci sp. zn. XCdo XXX/XXXX.
34. Ústavný súd SR osobitne zdôraznil, že „nemá dôvod odchýliť sa od svojho meritórneho postoja vyjadreného v predchádzajúcich uzneseniach odmietajúcich sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnené ani na podklade rozsudku Najvyššieho súdu z 31. marca 2016 vo veci sp. zn. X X. XXX/XXXX.". Súd považuje za potrebné uviesť, že predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo výsledkom dovolacieho prieskumu podľa § 238 ods. 3 OSP <http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=1341203&f=2>, keďže prípustnosť dovolania založil priamo odvolací súd vo vzťahu k právnemu posúdeniu konkrétne vymedzených otázok zásadného významu:
- „či odporkyňa 2/ je v spore pasívne legitimovaná na plnenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do osobnostných práv navrhovateľov (práva na súkromný a rodinný život) spôsobený úmrtím

ich blízkej osoby pri dopravnej nehode podľa §. X B.. X C.. Z.) Z. §. XX B.. X D. S. F. Č.. XXX/XXXX F.. F.., Z. T. T.B. T. N. I. C. C. F. Č.. XXX/XXXX F.. F..;
- či súd o uplatnenom nároku môže rozhodnúť podľa článku 7 ods. 5 Ústavy SR <http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=27&p=2108377&f=3> priamou aplikáciou smernice Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XXX/ES zo dňa 16. septembra 2009. Ústavný súd uviedol, že ..."ani jedna z položených otázok sa priamo nedotýkala eventuality nepriameho účinku dotknutej smernice prostredníctvom eurokonformného výkladu, teda najvyšší súd súc viazaný položenými otázkami zásadného právneho významu nebol nútený učiniť záver, či pojmy použité v zákone o povinnom zmluvnom poistení sú interpretované extenzívne s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantných smerníc ako predpisov sekundárneho práva. Odvolací súd sa pýtal len na prípadný priamy účinok týchto smerníc, čo najvyšší súd celkom prirodzene muselo viesť k negatívnej odpovedi." Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že Najvyšší súd SR riešil výlučné problematiku aplikácie priameho účinku smernice a nebol nútený vyjadriť sa k otázke prípustnosti extenzívneho (eurokonformného) výkladu pojmu „škoda na zdraví", v snahe rešpektovať účel a ciele smernice.
Z vyššie uvedeného dôvodu súd preto nepovažoval predmetné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR za také, ktoré by malo judikatórnu záväznosť vo vzťahu k otázke prípustnosti eurokonformného výkladu sporných pojmov ZoPZP <http://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=26&p=1019605&f=2>. Z totožných dôvodov za takéto nepovažoval ani rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo XXX/XXXX zo dňa 15.05.2017, ktoré predložil žalovaný v rade 2/.

35. Z poistenia zodpovednosti má poistený právo, ak ku škodnej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 cit. zák. a podľa poistných podmienok, t.j. uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, okrem iných škody na zdraví a nákladov pri usmrtení (§ 4 ods. 2, písm. a/).

36. V § 15 cit. zák. je ustanovené, že poškodený má právo uplatniť svoj nárok na náhradu škodu priamo proti poisťovateľovi zodpovednej osoby. Súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví, sú nielen ujmy majetkovej povahy (náhrada nákladov spojených s liečením, strata na zárobku a pod.), ale aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona, akými sú napr. bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 444 OZ), ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej, než majetkovej sféry poškodeného, t.j. ujmám imateriálnym, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada (odškodnenie). Aj podľa právnej úpravy poistenia občianskej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v smerniciach (Smernica M. č. XX/XXX/EHS, G. Č.. XX/XXX/EHS, G. Č.. XXXX/XX/ES) sú členské štáty povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením, s cieľom ochrany poistených strán a potencionálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistného krytia cestujúcich motorových vozidiel nezostali neuhradené. Pri výklade pojmu škoda z hľadiska zák. č. 381/2001 Z.z. je potrebné vychádzať z toho, ako tento pojem poníma komunitárne právo. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú škodu, tak i nemajetkovú ujmu, ktorú považuje za nemajetkovú škodu. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody", „škoda na zdraví" v cit. ustanoveniach zák. č. 381/2001 Z.z. (§4 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel, sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehode (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 OZ, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2, písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2, 3 OZ, preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti žalovaného v rade 1/ za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa cit. zákona. Rozhodujúci pre uvedený výklad je v danej veci Rozsudok J. X.-XX/XX vo veci R. a odkaz na prijaté tri európske smernice týkajúce sa povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. J. o prejudicionálnej otázke rozhodol dňa 24.10.2013 tak, že jednotlivé ustanovenia smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe

zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej a keďže zodpovednosť poisteného, teda v tomto prípade vyplýva z § 11 a 13 OZ, vznikla na základe dopravnej nehody a mala občianskoprávnu povahu, nič nenasvedčuje tomu, že na túto zodpovednosť sa nevzťahuje vnútroštátne hmotné právo zodpovednosti za škodu, na ktoré odkazujú vyššie uvedené smernice rady. K námietke nepriameho účinku smerníc súd uvádza, že táto charakteristika smerníc nič nemení na potrebe uplatňovania princípu prednosti práva ES pred národným poriadkom za každých okolností aj v prípade, že nedochádza k priamej aplikácii konkrétnej právnej normy ES, to znamená, keď sa na určitý právny prípad aplikuje norma vnútroštátna, mala by byť interpretovaná a použitá v súlade s právom ES. Z judikatúry J. vyplýva, že členské štáty musia pri výkone svojich právomoci v tejto oblasti rešpektovať právo únie a že vnútroštátne ustanovenia ktoré upravujú náhradu škody pri dopravných nehodách spôsobených prevádzkou motorových vozidiel nemôžu odňať smernici jej potrebný účinok. Vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ust. § 4 ods. 2 zák. o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhradu škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku a preto je poistiteľ zodpovednosti za škodu pasívne vecne legitimovaným subjektom, ktorému na základe § 15 ods. 1, veta I., zák. č. 381/2001 Z.z. vznikla povinnosť uhradiť škodu žalobkyniam v rade 1/ a 2/.

37. V prípade zásahu do práva na ochranu jej osobnosti má fyzická osoba v zmysle cit. ust. § 13 ods. 1 OZ právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. V danom prípade zásahu do práva na súkromie žalobkýň v rade 1/ a 2/ možno s istotou konštatovať, že neoprávnený zásah žalovaného v rade 1/ do čiastkového práva žalobkýň v rade 1/ a 2/ na ochranu ich osobnosti je zásahom, ktorý je nereparovateľný, teda ktorého následky už nemožno akýmkoľvek spôsobom odstrániť. Nie je totižto možné navrátiť život Y. D. ako osobe, ktorej smrťou došlo k nezvratnému narušeniu rodinného života žalobkýň v rade 1/ a 2/ a teda k nezvratnému pretrhnutiu všetkých ich väzieb s matkou. Preto v úvahu nepripadá použitie nasledovných v cit. ust. § 13 ods. 1 OZ uvedených prostriedkov ochrany proti neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti, a to možnosti žalobkýň domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu ich osobnosti a aby sa odstránili následky tohto zásahu. V danom prípade tak žalobkyne disponovali zásadne jediným prostriedkom ochrany práva na ochranu ich osobnosti, a to právom na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakcie). Tento prostriedok právnej ochrany aj žalobkyne v rade 1/ a 2/ v prejednávanej veci využili a žalobou si uplatňovali nárok na priznanie primeraného zadosťučinenia v peniazoch.

38. Je možné bez najmenších pochybností konštatovať, že žalobkyne v rade 1/ a 2/ utrpeli nemajetkovú ujmu prejavujúcu sa v ich pocitoch šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s jednou z okruhu ich najbližších osôb, matky.

39. Predpokladom pre prisúdenie primeraného zadosťučinenia v peňažnej forme je nedostatočnosť morálneho zadosťučinenia a vznik nemajetkovej ujmy. Ako už súd konštatoval v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia tohto rozsudku, žalobkyne v rade 1/ a 2/ v danom prípade v príčinnej súvislosti so zásahom do ich práva na súkromie utrpeli, a to v príčinnej súvislosti s usmrtením ich matky, nemajetkovú ujmu. V danom prípade sa súčasne javila súdu možnosť priznania primeraného zadosťučinenia len v morálnej, nepeňažnej forme, ako zjavne nedostatočná, a to najmä vo vzťahu k nenahraditeľnosti straty jednej z najbližších osôb žalobcov, pričom ujmu týmto vzniknutú nemožno plne nahradiť ani peňažnou satisfakciou, ktorú za daných okolností možno vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania žalovaného v rade 1/, keďže finančný ekvivalent za ľudský život nie je možné určiť.

40. Súd tak vzhľadom k vyššie uvedenému dospel k záveru, že uplatnený nárok žalobkýň v rade 1/ a 2/ na náhradu nemajetkovej ujmy v peňažnej forme je čo do základu daný a zaoberal sa tak v ďalšom posúdením otázky primeranosti výšky peňažného zadosťučinenia.

41. Súd pri určení výšky primeraného zadosťučinenia vychádzal z dvoch stanovených kritérií § 13 ods. 3 OZ, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých neoprávnenému do osobnosti fyzickej osoby došlo.

42. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej sankcie) je vždy v závislosti od individuálnych okolnosti daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie je rozhodujúce jej subjektívne pocity ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácií, príp. v spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Samotná závažnosť vzniknutej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch, výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdy, pričom súd musí prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to jednak vo vzťahu k postihnutej osobe a jednak vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil, aby tam bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. V danom prípade bolo nesporné, že k zásahu do práv žalobkýň došlo v dôsledku protiprávneho konania žalovaného v rade 1/ pri prevádzke motorového vozidla. V danom prípade ide o objektívnu zodpovednosť za neoprávnený zásah bez ohľadu na zavinenie. Nečakaným, šokujúcim úmrtím najbližšieho príbuzného žalobkýň, ich matky, došlo k závažnému zásahu do ich osobnostných práv, pričom následok zásahu je nereparovateľný. Trvalým narušením doterajších rodinných vzťahov žalobkýň úmrtím ich matky stratili žalobkyne možnosť realizovať emocionálne a citové väzby k osobe, ktorá by v ich dovtedajšom živote bola človekom, ktorého nemožno nahradiť navždy ochudobnená o možnosť ďalšieho vzťahu. Tragická strata spôsobená jej úmrtím nie je však nahraditeľná. Inštitút peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je preto potrebné vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania. Je všeobecne známou skutočnosťou, že každá tragédia v života človeka negatívnym spôsobom ovplyvňuje jeho zdravotný stav, najmä psychické zdravie.

43. Pri hodnotení okolností, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu súd na strane žalovaného v rade 1/ prihliadal ako na významnú skutočnosť, že v danom prípade išlo na jeho strane o nedbanlivostné (neúmyselné) konanie. Súd preto popri posudzovaní okolnosti neoprávneného zásahu prihliadal na okolnosti na obidvoch procesných stranách, ako aj na tú skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy tak, aby bol dosiahnutý účel tohto kompenzačného konania a žalobkyne v rade 1/ a 2/ neboli považované naďalej ako obete porušenia dohovoru o ľudských právach (čl. 8 ods. 1) ako i listinných základných práv a slobôd (Ústavný zák. č. 23/1991 Zb. čl. 10 ods. 2 ako i poručenia čl. 19 ods. 2 Ústavy SR).

44. Napokon súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že pri stanovení peňažného zadosťučinenia platí v európskom deliktuálnom práve zásada, že v prípade objektívne podobných ujm, by sa mali priznávať porovnateľné sumy, keďže priznanie diametrálne odlišných výšok odškodnenia v skutkovo a právne podobných prípadoch je nielen prejavom sudcovskej svojvôle, ale i porušením práva poškodeného (príp. škodcu) na spravodlivý súdny proces. V kontexte s tejto zásady si súd dovolí poukázať na niektoré rozhodnutia súdov, ktorými bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým smrťou blízkej osoby pri dopravnej nehode.

45. Krajský súd v Ž. rozsudkom sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 09.09.2015 priznal žalobcovi ako pozostalému, ktorý navždy stratil pri autonehode zavinenej nedbanlivostným protiprávnym konaním inej osoby manželku a dve maloleté deti, celkovo peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 45.000,- EUR. Svoje rozhodnutie Krajský súd v Ž. odôvodnil tak, že vzal za základ svojich úvah verdikt Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej „ESĽP“) v prípade Y.Á. proti Slovenskej republike. V predmetnom rozhodnutí ESĽP priznal sťažovateľke nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- EUR, pričom neoprávneným zásahom (nekonaním štátnych orgánov, ktoré v konečnom dôsledku viedlo k nezabráneniu trestnému činu) do osobnostných práv sťažovateľky bolo zasiahnuté usmrtením jej oboch maloletých detí (vo veku 5 a 1 rok). Krajský súd v Ž. zvolil dotknuté rozhodnutie za východisko aj z toho titulu, že v kategóriách nemajetkovej ujmy v rodinných, emocionálnych vzťahoch je prakticky nedosiahnuteľné bližšie vymedzenie všeobecnejších kritérií. Takmer každá (aj maximálne) racionálna a logická úvaha totiž môže byť interpretovaná rozlične, možno až protichodne, resp. opačne. Napríklad nedá sa nič namietať proti konštatovaniu, že hodnota usporiadaného rodinného života, resp. hodnota žiaľu, smútku a bolesti pri narušení rodinných vzťahov úmrtím/usmrtením blízkej osoby je nevyčísliteľná v peniazoch. Uvedené konštatovanie však automaticky neznamená, že súvisiaca výška náhrady za nemajetkovú ujmu je prakticky z hľadiska hornej hranice neobmedzená. Rovnako možno z daného konštatovania dedukovať, že nevyčísliteľnosť vedie k záveru o „nulovom“ základnom východisku. Náhrada nemajetkovej ujmy

priznaná ESĽP v prípade Y. proti G. M. za zásah do práva na súkromie, zahŕňajúce právo na rodinný život, činila 25.000,- EUR. Išlo pritom o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení a deštrukcii rodinného života menovanej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí; deti boli zastrelené ich otcom, manželom sťažovateľky, ktorý následne spáchal samovraždu. Použitím hraničného zjednodušenia Krajský súd v Ž. konštatoval, že vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12.500,- EUR. Krajský súd v Ž. ďalej v pomerovaní s okolnosťami súdenej veci zohľadnil, že pri dopravnej nehode došlo okrem usmrtenia oboch detí žalobcu aj k usmrteniu jeho manželky, teda došlo k úplnému znemožneniu naďalej napĺňať vzťah ako rodiča a dieťaťa, tak aj vzťah manžela. Vzhľadom na vykonané dokazovanie Krajský súd v Žiline ustálil, že vzťahy v rodine žalobcu boli intenzívne.

46. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 28.10.2013 potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu W. I. č. k. XC/XXX/XXXX-XXX zo dňa 29.01.2013, ktorým bola priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy žalobkyni I. ako pozostalej manželke, maloletej žalobkyni II. ako pozostalej dcére, žalobcom III. a IV. ako pozostalým rodičom, ktorý navždy stratili v osobe usmrteného manžela, otca a syna, a to pri autonehode spôsobenej žalovaným vedúcim osobné motorové vozidlo po požití alkoholu, ktorý neprispôsobil jazdu vozidla situácii v cestnej premávke a svojim schopnostiam, pred križovatkou cez odbočovací pruh predchádzal pred ním jazdiace vozidlo vo vzdialenosti, ktorá nebola dostatočná na dokončenie predchádzania, rýchlosťou 105 km/hod., prešiel do protismeru a na prechode pre chodcov pravou časťou vozidla narazil do chodca - príbuzného žalobcov. Súd prvej inštancie ďalej svoje odvolacím súdom potvrdené rozhodnutie odôvodnil skutkovými zisteniami, že strata manžela u žalobkyne I. v čase vysokého štádia tehotnosti (pozn. čakajúc narodenie žalobkyne II.) predstavovala mimoriadne šokujúce osamotenie bez pomoci najbližšieho člena rodiny, na ktorého sa viazala silná dôvera a istota pomoci v akejkoľvek životnej situácii, o to viac v uvedenom stave. Žalobkyňa II. definitívne stratila možnosť vykonávať svoje práva k otcovi ako plnohodnotnému rodičovi vo všetkých oblastiach, v ktorých uvedený rodinný vzťah plní svoje funkcie. Žalobcovia III. a IV. prišli o svojho najstaršieho syna, s ktorým ich spájal silný emocionálny vzťah a takmer každodenná pomoc, napriek založeniu vlastnej rodiny. Žalobcovia so zomrelým príbuzným tvorili fungujúcu rodinu, ktorá predstavovala pre ich všetkých pevné rodinné zázemie, ukotvené v nebohom, vzhľadom na jeho zručnosti, schopnosti a charakterové vlastnosti. V predmetnej veci tak bolo priznané peňažné zadosťučinenie žalobkyni I. v sume 20.000,- EUR, žalobkyni II. v sume 23.000,- EUR a žalobcom II. a III. v sume 10.000,- EUR.

47. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. X X. zo dňa 30.10.2012, ktorým zamietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v U. spis. zn. XXCo/XX/XXXX zo dňa 16.03.2011, ktorým bola žalobcom I. a II., ako pozostalým rodičom po ich dcére, ktorá bola usmrtená pri dopravnej nehode spôsobenej nedbanlivostným protiprávnym konaním vodiča motorového vozidla, ktorý sa nevenoval plne vedeniu vozidla a náležite nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho si nevšimol chodkyňu dcéru žalobcov I. a II., prechádzajúcu po prechode pre chodcov a ľavou prednou stranou vozidla do nej narazil, následkom čoho na následky zranení z tejto dopravnej nehody zomrela, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy každému vo výške 15.000,- EUR. Krajský súd v U. pri svojom rozhodnutí vychádzal z toho, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že usmrtená dcéra žila v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi (žalobcami I. a II.), o týchto sa starala, bola hybnou silou ich domácnosti. Rodičia po tom, ako bola zranená pri dopravnej nehode ju pravidelne takmer dennodenne navštevovali v nemocnici, s jej smrťou podľa ich vlastných vyjadrení a vyjadrení svedkyne sa doposiaľ nevyrovnali, stále im chýba a keďže sa jednalo o ich dcéru, na ktorú boli najviac citovo naviazaní, keďže s nimi žila v spoločnej domácnosti a poskytovala im potrebnú starostlivosť, na ktorú sa spoliehali aj do budúcnosti. Smrťou dcéry bola narušená celistvosť ich rodiny, bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. V dôsledku tragickej smrti dcéry pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme, spočívajúcej v strate milovaného dieťaťa, čím sú žalobcovia I. a II. ochudobnení aj do budúcna o rodinný život, táto spočíva aj v citovej strate, keď smrťou dcéry stratili jej lásku a radosť s ňou prežívanú.

48. Súd tak vychádzajúc z vyššie uvedených všeobecných zásad určovania výšky relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy, ako aj vyššie konštatovaných individuálnych okolností prejednávanej veci, prihliadajúc na vyššie uvedenú prax súdov v otázke určovania tejto výšky, najmä, avšak nie len, z označeného rozsudku Krajského súdu v Ž. sp. zn. XCo/XXX/XXXX zo dňa 09.09.2015, berúc rovnako ako Krajský súd v Ž. v tomto rozhodnutí ako určité referenčné vodítko sumu priznanej náhrady nemajetkovej ujmy v prípade Y. proti G. M. považoval za primerané, priznať žalobkyniam v rade 1/ a 2/ relutárnu náhradu nemajetkovej ujmy každej vo výške 15.000,- EUR a v ostatnom rozsahu žalobu v

zamietol. Súd tak v danom prípade považoval žalobkyňami v rade 1/ a 2/ uplatňovanú výšku relutárnej náhrady za zjavne neopodstatnene vysokú, a to aj s poukazom rozsudkom ESĽP priznanú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- EUR v prípade Y. proti Slovenskej republike, v ktorom došlo k zásahu do osobnostných práv sťažovateľky v takej miere, ktorá zodpovedala absolútnemu rozvráteniu a deštrukcii jej rodinného života, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí; deti boli zastrelené ich otcom, manželom sťažovateľky, ktorý následne spáchal samovraždu. V prejednávanom prípade k takejto absolútnej deštrukcii rodinného života žalobkýň v rade 1/ a 2/ zjavne nedošlo.

49. V danom prípade u žalovaných v rade 1/ a 2/ nejde o solidaritu v zmysle § 438 ods. 1 OZ, keďže nároky žalobkýň v rade 1/ a 2/ voči žalovanému v rade 1/ a voči žalovanému v rade 2/ nemožno stotožňovať. Nárok žalobkýň v rade 1/ a 2/ proti každému zo žalovaných vyplýva z iného právneho titulu (u žalovaného v rade 1/ z jeho zodpovednosti za neoprávnený zásah) a u žalovaného v rade 2/ z jeho povinnosti poskytnúť plnenie podľa osobitného právneho predpisu (§15 ods. 1 ZP). V danom prípade tak nejde o neoprávnený zásah, ktorý by spôsobili spoločne obaja žalovaní, je však zrejmé, že žalobkyne nemôžu byť uspokojené so svojím nárokom od oboch povinných subjektov, a preto je možné zaviazať žalovaných na plnenie iba tak, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia aj povinnosť druhého z nich poskytnúť žalobkyniam v rade 1/ a 2/ rovnaké plnenie.

50. Pokiaľ ide o náhradu nákladov spojených s pohrebom v zmysle ust. § 449 ods. 2 a 3 OZ súdna prax dospela k záverom ohľadom primeranosti vynaložených nákladov pohrebu, medzi ktoré vedľa nákladov účtovaných pohrebným ústavom, náhrobných poplatkov, cestovných výdavkov a nákladov na smútočné ošatenie patria tiež náklady na zriadenie pomníka alebo dosky a náklady na úpravu hrobu. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ spoločne uhradili náklady spojené s pohrebom poškodenej vo výške 4.966,53 EUR, časť týchto nákladov vo výške 2.625,74 EUR im bola uhradená z povinného zmluvného poistenia žalovaného v rade 1/, a to pripísaním sumy 2.625,74 EUR na účet právneho zástupcu dňa 26.10.2015. Zvyšná časť nároku vo výške 2.351,79 EUR však žalobkyni v rade 1/ a 2/ uhradená doposiaľ nebola. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že žalobkyniam v rade 1/ a 2/ vznikla majetková ujma, škoda, prejavujúca sa v ich finančnej sfére znížením majetku o sumu 2.351,79 EUR v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného v rade 1/. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ špecifikovali výdavky súvisiace s pohrebom nasledovne: náklady za pohrebné služby vo výške 939,28 EUR, náklady za pomník vo výške 3.0008,- EUR, náklady za výkop hrobu vo výške 56,43 EUR, náklady za oblečenie a doplnky vo výške 50,04 EUR, náklady na kar vo výške 701,40 EUR, náklady za smútočnú kyticu vo výške 9,- EUR, náklady za vence vo výške 61,- EUR, náklady za ďalšie výdavky s pohrebom vo výške 152,38 EUR, celkom spolu vo výške 4.977,53 EUR. Súd o náhrade nákladov spojených s pohrebom vo výške 2.351,79 EUR rozhodol v súlade s ust. § 449 ods. 2 a 3 OZ a zaviazal žalovaného v rade 1/ na ich zaplatenie tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ust. § 255 v spojení. s § 262 CSP. Žalobkyne v rade 1/ a 2/ sa v konaní domáhali zaplatenia sumy 42.351,79 EUR, bola im priznaná suma 32.351,79 EUR. Úspech žalobkýň tak v percentuálnom vyjadrení je 76,39 %, ich neúspech predstavuje 23,61 %, žalobkyne teda v konaní čistý úspech nemali a vo výške 23,61 % boli úspešní žalovaní v rade 1/ a 2/. Od tohto úspechu je potrebné odpočítať ich neúspech, čo predstavuje čistý úspech žalobkýň v rade 1/ a 2/ v rozsahu 52,78 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.